

MINDER

fra

SVINDINGE PRÆSTEGAARD

Samlet af Moster Henriette ca. anno 1930

(Henriette Nathalie Biering, datter af Ferdinand Biering og Anne Bech, f. 1855 i Svindinge. Almuelærerinde i Odense. Ugift).

Familiemedlemmer fra Svindinge præstegård samlet i Svendborg 1912 omkring moder Hansine i midten af billedet – måske i anledning af hendes 82-års fødselsdag. Hun døde i december samme år.

Jeg har tilladt mig at forsyne Henriettes erindringer med enkelte noter om de nævnte personer.

Erik Fonsbøl

Der var engang ...

Der var engang ja, for saa længe siden,
at Børn var vi, som nu har graanet Haar,
en gammel Præsteaard, dog altid siden
den gamle Gaard os levende for Øje staar.

Med sine Ruder smaa mod Gaard og Have,
med Havetrappen og med Faders Kvist,
med Bjælkelofter i de Stuer lave,
det store Loft og Uglekammeret allersidst.

Og Haven med de mange store Linde,
med Roser, Guldregn og Jasminers hær,
vor Barndoms Have glemmes ingensinde,
Nej, vi kan huske tydeligt hvert af dens Trær.

Vi mindes den med Kirkeklokkers Kimen
og lune Sommeraftners glade Sang;
vi husker den, naar det i morgentimen
gjaldt om til Pærejagt at være første Mand.

Vor glade Barndom har i den vi levet
med Far og mor med Søster og med Bror,
og selv om Huset siden ned blev revet,
vi mindes endnu det og Havene Blomsterflor.

Forsvundne ere længst vor Barndoms Dage,
vort Hjem er andres, vi er spredte vidt;
men Mindet om det har vi end tilbage,
gid det i Kærlighed os alle samle tit.

Du kære gamle Præstegaard, som er saa rig paa Minder for den Børneflokk, som er vokset op der! Vi faar næsten Taarer i Øjnene, naar vi tænker paa den og taler sammen om den, vi elsker den og værner om Minderne fra vor Barndomstid. - Men disse Minder, som har saa stor Betydning for os, vilde jeg gerne, skulde bevares i Slægten, naar vi er borte og agtes og æres af de unge, som vokser op. Fra den gamle Præstegaard stammer I jo alle, der har I eders Rod. -

Naar man kommer fra Svendborg og følger Landevejen forbi Glorup Skovene og Skovridergaarden nærmer man sig Svindinge, en lille hyggelig og venlig Landsby, maaske ganske almindelig; men for os en fredlyst Plet, vor Barndoms lille Verden. Allerede inden man naar Byen, ser man Kirken, hvis slanke Spir rager højt op. Og saa kommer Præstegaarden frem lige i Udkanten af Byen; den ligger lidt højt, saa man ser den så tydeligt og de store Træer i Haven. Fra Landevejen gaar der en Vej langs med Haven, "Indkørselen" kaldte vi den. Naar vi saa kom ind i Gaarden, laa lige for os det gamle, straaetækte Stuehus med den høje Stentrappe foran Gangdøren og Vinranke paa muren. Jeg husker den Vinranke; Drengene og jeg legede med Kæpheste, og da jeg skulde skaffe Havre til Hestene, pillede jeg Knopperne af Vinranken. Da jeg vandrede af Sted i al Uskyldighed med mit Bytte, mødte jeg Far og Tante Lise fra Norge, som var i Besøg. "Hvad har du i dit Forklæde?" spurgte Far. "Havre til mine Heste." lød Svaret. Men I kan vel tænke jer, at jeg slap ikke helt godt fra den Historie, den var jo ogsaa slem; saadanne Stød giver Livet, og man slipper heller ikke for dem i Barndommen.

I dette gamle Hus med de smaa Ruder og Bjælkelofferne i de lave Stuer boede jeg i min glade Barndom. Da den første Sorg kom til vort Hjem, var jeg for lille til at forstaa, hvad jeg mistede. Jeg var knap 3 Aar, da min Mor døde, og lille Adam var knap 2 Aar. Det maa have været svært for Mor at sige Farvel til sine 7 Børn, hvoraf ingen endnu var konfirmeret, og svært for Børnene. Jeg forstod det altsaa ikke den Gang; Men senere har jeg følt det som et Savn, at jeg ikke har kendt min Mor og aldrig følt den Kærlighed, som hun sikkert har haft til sin yngste lille Pige.

- Men Far, hvem har dog haft en Far, som vi, saa kærlig og saa god, saa klog og elskelig og from, hvor var han dog meget for sine Børn, ja, for sit Hjem og for sin Menighed og for alle, der trængte. -¹

Men vi maa se os om inde i Huset. Vi begynder med Dagligstuen, den var temmelig stor, men hyggelig, med Vinduer, 2 Fag, ud til Gaarden. Ved Vinduerne var der Forhøjninger, paa Gulvet et stort stribet Tæppe. Ved den ene Væg stod den store Sofa og foran det det runde Bord. Henne i en Krog mellem Sofaen og Forhøjningen stod en ualmindelig bred, gammel Lænestol, som kaldtes "gamle Brolund", et Arvestykke efter Fars Formand. Der fortaltes, at Pastor Brolund var saa stor og svær, at han kunde fylde hele Stolen ud. Den dejlige gammeldags Kakkelovn paa den modsatte Væg maa vi da endelig huske, den havde flere Etager, der stegtes Æbler paa den om Aftenen, og paa den blev der lagt Potpourri om Søndagen og ved andre festlige Lejligheder. Potpourri lavede vi selv af Rosenblade og Lavendler, som blev syltede ned med Salt og gemt i dertil indrettede Krukker. En Potpourrikrukke hørte til ethvert, velordnet Hjem i gamle Dage. Saa var der Sekretæren og Konsolskabet med Taffeluret ved Vinduespillen og naturligvis adskillige Stole. I Vindueskarmen var der Blomster. Paa den ene Forhøjning stod en lænestol og et Sybord, paa den anden en almindelig Stol og et lille Bord. Der var god Plads i den gamle Præstegaard.

Spisestuen var ogsaa stor, og Vinduerne dér vendte ud mod Haven. I Foraarstiden kunde vi glæde os over Stærerne, naar de kom og tog Kasserne i Besiddelse, disse var hængt op i Pæretræerne, som stod uden for Vinduerne.

Saa kom en meget stor Havestue med Vinduer baade til Gaard og Have og med Hovedtrappen, som var dejlig at sidde paa i Sommertiden, og hvorfra man kunde se helt ned igennem Haven til den grønmalede Havelaage, som førte ud til Landevejen. Fars Studereværelse var oppe i Gavlen lige oven over Havetrappen. Fra Forstuen gik der en Trappe derop, og det var en hyggelig lille Hybel. Det store Skrivebord stod foran Vinduet, saa var der Sofaen med Bordet foran, Reolerne, Fars Tobaksbord og Piberne paa Pibebrædtet. Paa Vejen op ad Trappen, var der i Væggen en lille Trælem, som førte ind til Uglekammeret, hvor havens Ugler, som Far elskede og fredede om, havde deres Tilhold. Det var strengelig forbudt at komme der; men Jeg var der dog en Gang med lidt Angst og Bæven og saa Ugleungerne, det synes jeg da, jeg kan huske,

---

¹ Frederik Ferdinand Biering (1813-79) Sognepræst i Svindinge og Langaa på Fyn. Gift første gang med Anne Serine Bertine Bech (1812-58). Gift 2. gang med Hansine Marie Caroline Dons f. Clausen (1830-1912).

der var vist én; men heldigvis for mig var de gamle Ugler der ikke. Det var jo ogsaa forbudt at jage efter Uglerne i Haven; men engang imellem gik Naturen dog over Optugtelsen. Men skønt der blev fredet om Uglerne, var de dog meget lidt fredsommelige. Det skete undertiden, naar Folk om Aftenen gik igennem haven, at de saa fik en ordentlig en over nakken; Uglerne kommer jo saa lydløst af Sted, saa man aner ikke noget, før Slaget kommer, En Aften blev en gammel Kone saa forskrækket og raabte op og troede, det var nogle uartige Drengene, der var efter hende. Ja, ikke en Gang Far gik fri, og Uglerne slog haardt. Far sagde, at det var, som om en slog ham med en Kølle i Nakken. Under Fars Trappe var der et vidunderligt "Kostehul", der blev Fodposerne opbevaret, og det var et dejligt Gemmested, naar vi legede.

Og saa maa jeg da endelig ikke glemme det kære, gamle Børnekammer, som gemmer saa utrolig mange glade Minder for mig og mine jævnaldrende Søskende. Harald ² og Frederik, ³ de "store Drengene", som vi kaldte dem, var jo ikke hjemme, de gik i Odense Latinskole og boede derude, og Ingeborg var saa meget ældre end vi andre ⁴, Elise, ⁴ Richard ⁵, Adam ⁶ og jeg, vi regerede i Børnekammeret og levede et herligt Liv der. Vi havde hver sin lille Stol og vores lille Bord, og om Aftenen sad vi derinde og spiste vores Mælk og Grød. Far var en Mester i at klippe Dyr, han kunde klippe alle mulige Arter, lavede ogsaa Slæder, ja, selv en lukket Vogn, alt sammen af gamle kort. Alt dette stillede vi op i Vindueskarmen og legede med det. Richardt, som var født Landmand, havde en hel Forpagtergaard med Køer og Heste og alt muligt. Og paa mange andre Maader forlystede vi os derinde; paa den Tid hørte der ikke saa meget til som nu, for at Børn kunde more sig og være glade. Af Robinson havde vi lært at stege Kartoffler i Asken, det maatte vi prøve; men vi nøjedes dog med at tage kogte Kartoffler. Saa stegte vi vores Fedtebrød (Mellemmaden) paa Ringene i Kakkelovnen, det smagte dejligt, men lugtede sagtens ikke saa godt. Ude i Køkkenet havde vi set

---

² Hans Leon Wladimir Harald Biering f. 1846. Sogneræst i Thyregod og Vester og på Bogø ved Vordingborg. Gift første gang med Anna Christine Sjøtoft. Anden gang med sin halvkusine Frederikke Lucie Thomasine Lauretze Koch. Tredje gang med Meta Margrethe Frederikke Jenny Boas. 9 børn i alt.

³ Frederik Ferdinand Biering f. 1849. Stabslæge. Gift første gang med Vilhelmine Severine Cathala. Anden gang med Bodil Kirstine Ellertzen. 2 børn.

⁴ Elisa Biering f. 1853. Gift med Amtsforvalter i Holstebro Adolph Thorvald Aurelius Fogh. 1 barn.

⁵ Richard Krogness Biering f. 1851. Landmand. Farmer i Boguehoma, Mississippi, USA. Gift med sin halvkusine, Thomasine Sine Elisabeth Johanne Koch.

⁶ Adam Gottlob Biering f. 1856. Succesrig forretningsmand i Baku i Aserbajdsjan. Gift med Rosina Catharina Seiz. Ingen Børn. Støttede Knud Rasmussens ekspeditioner i Nordgrønland økonomisk og fik et stort landområde opkaldt efter sig: Adam Biering Land. Stiftede en familiefond for ugifte kvinder af familien Biering og dens efterkommere.

paa, hvordan det gik til ved den store Lysestøbning, det maatte vi ogsaa prøve. Vi samlede smaa Stumper Tællelys sammen og smeltede dem i en lille Kageform, Vægerne lavede vi af Bomuldsgarn, som vi fik fra en blaa Strømpe, vi havde faaet Fingre i, og saa støbte vi Lys; men det blev unægtelig nogle slemme tynde Praase. Saa havde vi en Gyngge under Loftet, og vi lavede Mad og sidst, men ikke mindst, vi sang. Vi er opvokset i Sang og blev en syngende Familie. Sangen har været vor Følgesvend Livet Igenom og har bragt os megen Glæde. Men baade Sangen og Glæden og alt, hvad der følger med dem, har vi faaet som en Arv fra Far, og det kan vi ikke være taknemmelige nok for.

Jeg har paa min Vej mødt nogle smaa Vers, som jeg synes er som et Billede af Far; det er næsten, som om det var ham, der havde skrevet dem for at vise sine Børn, at Vejen til Glæden er den at gøre andre Mennesker glade. Jeg synes, jeg vil skrive disse Vers ned, det er ikke alle, der kender dem, jeg havde da aldrig hørt dem før:

Har du et Arbejd tungt som faa,
tag fat i Dag.
I Dag er Himlen klar og blaa,
i Morgen kommer Skyer graa,
i Gaar er ej at tænke paa,
tag fat i Dag.

Og har du i dit Bryst en Sang,
saa syng den nu,
syng paa din morgenfriske Gang
hver Dag hen over Eng og Vang
en Hymne glad med Foraarsklang,
ja, syng den nu.

Og ejer du et venligt Ord,
saa sig det nu.
Snart slettes ud dit eget Spor,
i Morgen er maaske paa Jord
din Ven ej mer ved Livets Bord,
ja, sig det nu.

Hvis du kan smile varmt og lyst,
saa vis det nul
lad dine Venner ganske tyst,
før de forlader Livets Kyst,
fornemme Varmen i dit Bryst,
ja, vis det nu.

Børnekammeret laa lige ved Siden af Dagligstuen, og Vinduerne der vendte ogsaa ud imod Gaarden, og bagved laa saa igen gamle Bedstefars Værelse. Det var Fars gamle Far, som boede hos os i Præstegården, og han var blind; men han kunde dog ved Hjælp af sine 2 Stokke selv finde omkring i huset.⁷ Gamle Bedstefar var fuld af Eventyr, og han har mange Gange glædet sine Børnebørn med dem; han havde sin bestemte Plads i Sofakrogen, og naar han fortalte, samlede vi om ham. Det var Bedstefar, der lærte os Historien om "den lille graa Mand", som stadig gaar igen i Familien. De ældre Søskende har fortalt, at Frederik var Bedstefars "Bedsteunge". En Dag, da de andre drillede den lille Frederik og gjorde Nar af "Bedsteungen", løb han ind til Bedstefar og klagede sig. Men Bedstefar sagde: "Det skal du saamænd ikke bryde dig om, min lille Dreng, lad du kun de andre snakke, naar de løber om som Bissekræmmere, saa skal du sidde til Bords hos Kongen!" Ganske vist var der ingen af de andre, der blev Bissekræmmer, men Frederik sad dog flere Gange "til Bords" hos Kongen. - Bedstefar havde en Pult i sin Stue med mange vidunderlige Ting. Blandt andet gemte han i den "Hamborgerkager", som han købte hos "franske Mutter", en lille pæn, gammel Kogekone, som kom til Køkkendøren og falbød sine Varer. Disse Kager fik vi Børn efterhaanden hos Bedstefar, jeg synes endnu, jeg kan smage dem, de smagte af Pulten; men vi syntes, de var dejlige, det var firkantede, haarde, hvide Kager med en Mandel i Midten. Den omtalte Pult kom en Gang til at spille en stor Rolle for mig og kostede mig baade Svie og bitre Taarer, jeg erindrere det dog kun dunkelt. Bedstefar var en Dag paa Visit hos gamle Madam Brolund, som boede i Enkesædet bag ved Præstegaarden, der kunde Bedstefar nok finde over alene, skønt man skulde over Rendestensbrædtet i Baggaarden for at komme derover. Imidlertid fandt Adam og

---

⁷ Frederik Christian Biering (1776-1864). Født i Moseby på Falster som søn af magister, sognepræst Christian Henrik Biering og Elisabeth Jæger. Sømand. Forpagter Horbelev præstegård. Gårdejer Taarebæk på Falster. Møller ved Næstved. Små kår. Inspektør ved Sorø Amts Arbejdsanstalt, Fattig- og Sygehus. Boede fra 1846 hos sønnen i Svindinge præstegård.

jeg paa at undersøge Pulten, jeg har en lille Forestilling om, at vi tog Tingene ud af den; men det foresvæver mig ogsaa, at vi ikke fik lagt dem ind igen; jeg kan ikke huske det; men vi maa sikkert have glemt det. Dog blev vi næste Morgen husket frygteligt paa det. Tante Line, Mors Søster, som var hos os, lagde mig over sit Knæ og gav mig nogle velmente Klaps, hvordan det gik Adam, ved jeg ikke. Jeg skreg; men Tante Line blev ved og sagde stadig: "Vil du tie stille!" det var nu næsten for meget at forlange. De troede, vi havde taget hamborgerkager; men det er jeg nu sikker paa, vi ikke havde, der var vist ingen, og havde vi gjort det, tror jeg næsten, jeg kunde smage dem endnu.

Hvor havde vi det dog godt sammen, vi Søskende; men jeg maa jo tilstaa, jeg holdt mig mest til drengene, En Gang Imellem fik jeg Adam, min kæreste, trofaste Kammerat, til at lege med Dukker med mig; men saa kom Richard og drillede og raabte; "Pigedreng!" Det, kunde Adam ikke taale, og saa fulgte jeg i deres Kølvand. Vi tumlede ude baade Sommer og Vinter og Vaar og Høst, og hver Aarstid havde sin særlige Tiltrækning. Ikke mindst var Eftersommeren en herlig Tid, da Haven bugnede af Frugt. Haven var dejlig med de mange store Lindetræer, den lukkede Nøddegang og Masser af Træfrugt og alle Slags Bærfrugt, en hel Paradishave, blot med den Forskel, at Adam og Eva maatte plukke af alle Træerne undtagen af ét, vi maatte kun plukke af et Træ i Haven, det "gule Pæretræ". Naar Sommeræblerne og disse smaa gule Pærer modnedes, gjaldt det om at være første Mand om Morgen for at komme ned og samle op; det var vist i Regelen drengene, der bar Prisen. Men naar saa Humleplukningen kom og den store Nedplukning af alle Frugterne, og Nødderne, saa var der Travlhed og Fest. Der er en egen Duft og Poesi over den Tid, som jeg tror, kun den, der er opvokset paa Landet, rigtig kan føle. Det siger ogsaa Vilhelm Andersen i "Aaret og Dagen". - Jeg for mit Vedkommende ved da, at jeg elsker den Tid og længes efter at komme ud paa Landet, naar den nærmer sig, og se Frugterne hænge paa Grenene, se deri "flyvende Sommer", og saa hen ad Aften gaa gennem den stille Landsby og høre Aftenklokken ringe Solen ned; og jeg tror, jeg vilde standse og tælle Bedeslagene og mindes min Barndom og mit kære gamle hjem. Naar Vinteren kom, kørte vi i Slæde og gled paa Is, der var en lille Dam eller Pøl i Gaarden den Gang. Vi lavede Snemænd og sloges med Snebolde; men naar saa Skumringen kom, og der faldt Ro over alt og alle, saa samledes vi inde i den hyggelige Dagligstue, og nu kom Far. Aah, jeg ser den kære, gamle Stue for mig og hører Ilden knitre i Kakkelovnen, ofte laa vi foran den og kiggede ind paa Brændestykkerne. Saa kom Stuepigen for at

fyldte brændekurven ved Kakkellovnen, i Mørkningen gaar hun fra Stue til Stue med sin Kurv.

Og saa sidder vi allesammen med Far, og han fortæller sine dejlige Historier, "Pille-gaasen", "Nobis", den meget moralske Historie om den uartige "Elfort" Historien om Ræven og Bjørnen, som stjal Smør fra Bondemanden, der kørte paa Landevejen langs med Skoven ved Skovridergaarden. Der har dog vist ikke været nogen Far, der saadan kunde fortælle og synge for sine Børn. Far kunde mange morsomme smaa Remser og Sange, som han lærte os, og som jeg igen har sunget mange Gange for andre Børn. - Vi legede ogsaa "Ugledyr", Far sang først et lille Vers om det fæle Ugledyr, som var kommet i hans Herres Have og gjorde megen Skade, Skytten ligger i Skoven og lurar paa det; det er meget vanskeligt at faa fat paa det; men nu skal han prøve. Saa skulde vi gemme os, og Far er Skytten. Jeg ser Stuen i den dæmpede Belysning fra Ovnene og ser, hvor vi lister forsigtig om for at finde et sikkert Skjul. Bag gamle Brolund er der godt og i Sekretærkrogen og under Sofaen. Saa begynder Far at gaa omkring og lede efter os, og han siger altid: "Jeg kan da ikke begribe, hvor det Ugledyr er henne. Kuk en Gang", og vi kukker. Saa faar Far fat i en Haartop og siger: "Hvad mon det er for noget? Det er vist en Støvekost!" Men efterhaanden bliver vi fundet, og saa begynder Legen igen, vi blev aldrig trætte af den. Saa havde Far en stor laadden Pels og dito Handsker; undertiden vendte Far Vragten ud paa Pelsen, tog Handskerne paa, de var laadne udvendig, og kom kravlende ind og sagde: "Mum, mum!" og vi for jo omkring og morede os kongeligt. Og saa sang vi de gamle Sange, én Sang har jeg særlig holdt af fra den Tid, det er: "Nu titte til hinanden!" Den er knyttet til Barndoms minderne. - Da vi blev ældre, fortalte Far os Eventyret om Aladdin og den forunderlige Lampe, det var vi meget opfyldte af. Ja, disse Mørkningstimer i det kære, gamle Hjem, hører til mine kæreste Barndoms minder, jeg vilde ikke have undværet dem, de er som en Rigdom for mig.

Da jeg var 5 Aar, giftede Far sig igen, og vi fik en god Mor, som sørgede godt for os. Men samtidig begyndte Livets Alvor for mig, nu var jeg jo en "stor Pige" og skulde begynde at gaa i Skole. Min første Lærerinde hed Frk. Kagerup og hun var flink, og vi holdt af hende; men vi syntes, hun saa noget aparte ud. Den Gang gik Damerne med Krinoline; men Frøken K. var Grundtvigianer, og hun mødte uden Krinoline og med glat nedkæmmet Haar. Senere blev Julie Sorterup vor Lærerinde, og hende elskede vi, hun var meget ung og var os en god Kammerat og holdt af os. - Efterhaanden som Aarene gik, fik vi flere smaa Søskende, som vi var meget glade for, vi var

tilsidst ikke mindre end 13.⁸ - Da Ingeborg⁹ var konfirmeret, rejste hun til Norge til Fars søstre. Harald og Frederik var jo stadig i Odense, og det var en stor Fest for os, naar de "store Dreng" kom hjem i Ferien. Saa kørte Jørgen med de brune Heste til Roligheds Kro for at hente dem, dertil maatte de saa gaa fra Odense. Og hjemme i Præstegaarden gik de 4 Søsken og glædede sig, og naar vi hørte Vognens Rumlen i Gaarden om Aftenen, skyndte vi os ud paa Stentrappen for at byde de "store Dreng" velkommen. Men især var der Spænding, naar Julen nærmede sig, den allerbedste Tid i hele Aaret. Lillejuleaften. Indgangen til Julen, bragte os jo de store Dreng, og:

Da blev der Glæde i den Søskenkare,
nu vidste vi, der blev paa mangt sat Skik,
som vi, de smaa, ej evned at klare,
for Ingen kunde hjælpe os som Frederik.
Hvor var det godt igen at ha' ham hjemme,
han bragte Fred, var god og glad som faa,
vi elsked ham, og vi kan aldrig, glemme,
hvad Glæde han os bragte, medens vi var smaa.

Ja, vi var naturligvis glade for begge de store Dreng; men det var dog Frederik, der var vor gode Kammerat; han var jo heller ikke saa meget ældre end de yngre Søsken, og vi slog straks Kreds om ham. Vi kom nu med vore smaa beskedne Julegaver, som Frederik hjalp os at pakke ind, og han lærte os at klistre Mos og Sneglehuse paa Stene, som kunde benyttes til Brevpressere; ja, han hjalp os med alt muligt og jævne de Vejen for os, hvor han kunde. Han, var saa frejdig og frisk, saa alle i Huset blev glad, naar de saa ham, han bragte Glæden med sig.

Og saa kom Juleaftens Dag, allerede fra morgenstunden var der Feststemning ved Tanken om, hvad Aftenen skulde bringe. Juletræet blev hentet i Skoven om Formiddagen, og efterhaanden skred Dagen, og Middagen nærmede sig. Det var Skik hos os, at vi skulle spise, naturligvis den sædvanlige Risengrød og Gaasesteg, naar Kirkeklokkerne begyndte at kime. Saa blev Vinduet i Spisestuen lukket op, for at vi kunde høre de smukke Klokker, og vi blev ganske højtideligt stemt, - nu begyndte Julen. Efter

---

⁸ Hans Christian Mathias, Johannes Martin, Marie Magdalene Magda, Anna Hansine, Andreas Mathias, Ida, Torvald, Hans Carl, Erik Andreas Mathias

⁹ Ingeborg Marie Biering f. 1848. Gift i 1869 med sin halvfætter Auditør og Herredsfoged Rasmus Emil Iürgensen. 7 børn.

Middagen skulde Juletræet og Julebordet ordnes færdig; men det maatte Børnene naturligvis ikke være med til. Vi sad imidlertid i Mørkningen inde i Stuen og ventede med Længsel paa det Øjeblik, da Døren blev aabnet. Endelig - nu blev der kaldt paa alle Folkene, og saa gik Døren op, der stod Far og Mor og midt paa Gulvet Juletræet, som straaled saa vidunderligt. Saa sluttede vi kreds om Træet og sang: "Det kimer nu til Julefest!" Aldrig har jeg haft saa dejlig en Juleaften som den, vi lavede hjemme i Præstegaarden. Nu saa vi paa Julegaverne, de var hverken mange eller kostbare; men vi var lykkelige for dem. Naar saa Folkene havde spist deres Juleaftens Nadver, kom de alle ind i Dagligstuen, hvor vi sang flere Julesalmer. Men senere, naar vi havde drukket The med dejlig Julekage til, spillede Far og Mor "halv tolv" med os om Pebernødder, det hørte med til Julen.

Julemorgen vaagnede vi glade, og mens Kirkeklokkerne kimedede, gik vi gennem den, snedækkede Have (den Gang, synes jeg, at Julen altid var hvid), hen ad Gaden til den smukke, gamle Kirke og sang de gamle Julesalmer. Der var Feststemning over hele Juletiden, og saa længe Juletræet var Huset.

Der vankede jo ogsaa forskellige Fornøjelser i den Tid, f. Eks. var vi undertiden til Bal paa Broholm hos Hofjægermester Sehesteds. Det var en stor Begivenhed; der var vel omtrent et Par Mil dertil, og vi kørte i den lukkede Vogn. En prægtig gammel Herregaard er Broholm, og det var som et helt Eventyr for os Børn at komme der. Foruden Børn, som var jævnaldrende med os, var der flere voksne Sønner, og de ordnede alt saa udmærket og sørgede for, at Børnene kom til at danse uden at blive puffet til Side af de voksne. - Men vi syntes jo, Juletiden var altfor kort. I en gammel Sang staar der rigtignok, at Julen varer ved til Paaske; men Far sagde: "Sankte Knud driver Julen ud; men den er ej at laste, som holder Jul til Faste." Det gjorde vi nu ikke, naar vi havde holdt Helligtrekongers Aften og havde tændt de hjemmestøbte, trearmede Lys, kørte Jørgen igen med "de store Drengene", og vi løb ned til Havelaaen for at vinke til dem og sige det sidste Farvel og saa var Julen forbi. Nu begyndte det daglige Liv igen med sine Pligter baade for de voksne og for Børnene, - Jeg har aldrig kunnet lide Mandagen, og Januar, synes jeg, er som en stor Mandag. -

Naar Foraarstiden kom, blev der igen Liv i Haven. Det myldrede frem med Blomster paa Græsplænerne og i Buskadserne. Den første Anemone, vi fandt, skulde spises, og det gjorde vi pligtskyldigst, den smagte som Sæbevand; men der skulde ned, saa fik vi ikke Feber, sagde man. Dernæst trak vi en op med Rod, løb op i Gaarden med den og sang uden for Dagligstuevinduet: "En Anemone op med Rode:" paa en hjemme-

lavet Melodi, og saa vankede der altid en Skilling. Vi tjente af og til en lille Skilling, f. Eks. naar vi lugede Stenbroen i Gaarden, rensede Græsplænerne for de gule Mælkebøtter og samlede Oldenborrer, som jo den Gang var en hel Landeplage, naar de kom, de sad ganske tykt paa Træerne, saa man kunde ryste dem ned. Saa arbejdede vi i vore smaa Haver, Elise og Jeg havde en sammen, og Drengene en. Vi gravede og plantede og vandede og løb over i Genbogaarden hos vor gode Veninde, Kirsten Knud Jørgens, og hentede Kodriver. Kirsten var saa god imod os, og der vankede tit en dejlig, stor Hvedebrødsmellemad, og det kunde vi lide, hjemme fik vi kun en Hvedebrød om Søndagen. Drengene hentede en Gang et lille Bøgetræ i Skoven, det plantede de i deres lille Have, og den Dag i Dag staar der i Præstegaardshaven et højt, kraftigt Bøgetræ med den smukkeste slanke Stamme, der hvor den lille Have laa. - Selvfølgelig havde vi Storkerede, det hører da til en rigtig Præstegaard, og hvert Aar mødte Storkeparret og tog Reden i Besiddelse. Det var en stor Begivenhed baade for store og smaa, naar det lød: "Storken er kommet!", hvor var det morsomt at se dem igen og lægge Mærke til, hvordan de indrettede sig og ikke mindst, naar Ungerne kom. Jeg synes, jeg kan se dem ligge oppe i Reden med de aabne Næb, naar Fatter kom hjem fra Mosen stopfuld af Mad til dem. Et Aar mødte der en fremmed Stork for at se paa Lejligheden. Da blev der Kamp paa Liv og Død, og den fremmede maatte bukke under; Drengene fandt den døde Stork ude paa Marken. En Gang forærede Storkene os et Æg, en anden Gang fandt vi en lille død Storkeunge i Gaarden, og den blev naturligvis begravet med stor Højtidelighed ude i Haven, hvor vi havde vor lille Kirkegaard. Men et Aar kastede Storkene en levende Unge ned, og det var unægtelig noget af en Oplevelse. Selvfølgelig tog vi os af Storkeungen og gjorde os al mulig Umage med at made den, Men det var ikke nemt at skaffe Føde til den. Drengene hentede Snegle til den i Mosen, og naar Slagteren kom, fik vi en Gang imellem en Lunge, som vi parterede til den, eller noget andet Affald, og havde vi ikke noget andet, stoppede vi Grød i det arme Dyr, som dog trivedes godt og snart spadserede omkring i Gaarden til megen Fornøjelse for os. Naar der kom fremmede, skulde de altid ud at se "Pejter". Hvordan det egentlig gik til, ved jeg ikke; men en skønne Dag fløj Pejter sin Vej, og vi saa ham ikke mere. Rygtet sagde, at den var fløjet til Svendborg.

Hvor var det dog et sundt og frisk Liv, vi førte, og hvor har dog et Landsbybarn meget fremfor et Barn, som er opvokset paa Stenbroen, Ude paa Landet lever man med i alt, hvad der foregaar. Ofte gik jeg tidlig om Morgenen og ogsaa om Aftenen med

Malkepigen ud paa Marken, naar hun skulde malke Køerne. Jeg fik Lov til at malke en ko, hvilket jeg var meget stolt af; men det var jo en lille Hemmelighed mellem os to, da jeg selvfølgelig ikke var dygtig nok til den Bestilling; men Malkepigen har jo nok malket efter. Naar saa Høsttiden kom, var vi med i Marken. Den Dag, da Rugen blev mejet, var en stor Dag, saa skulde vi om Eftermiddagen ud til Folkene med Kaffe og Æbleskiver. Den Gang havde man ikke de prosaiske Mejemaskiner, men Karlene gik med deres Leer og mejede og Koner og Piger gik efter og bandt op, og en stillede Negene i Traver. Det var saa fornøjeligt at se dem arbejde, og saa paa én Gang stod de alle stille og hvæssede Lerne, det lød saa smukt, det er næsten, som jeg kan høre Klangen deraf, det lyder for mig som den skønneste Musik og kalder Barnsdomsdagene tilbage. Naar saa Kaffen og Æbleskiverne skulde nydes, lejrede de sig alle ved en af Traverne og holdt et lille Frikvarter, og da gik det med Spøg og Komers. Senere, naar Kornet skulde køres ind, fulgte vi med den tomme høstvogn ud i Marken og vendte hjem paa det høje Læs. Naar saa det sidste Læs skulde køres ind, og Høsten dermed var forbi, maatte vi alle være med. Hestene var pyntet med Blomster, og vi kørte helt op til Stentrappen og raabte Hurra, og saa vankede der et lille Traktement. - Jeg fik ogsaa undertiden en lille Ridetur, naar Jørgen skulde ride de brune Heste paa Græs, saa sad jeg foran paa Hesten hos ham, og var slet ikke bange for at glide ned, da Jørgen holdt saa godt paa mig, og det var forfærdelig morsomt, syntes jeg, at komme ud paa Marken paa den Maade og se paa det alt sammen højt oppe fra. -

Til Sommeroplevelserne hørte Kildemarkedet, som vi saa hen til med stor Forventning. H. C. Andersen fortæller i "Kun en Spillemand" om Kildemarkedet og St. Regisse-Kilden (Jeg fristes næsten til som Kaptajn Cuttle i "Dombey og Søn" at bede dem "overhale det" og, naar de har fundet det, lægge et Mærke ved det.) I længst forsvundne Tider bragte Folk deres syge til Kilden Aftenen førend St. Hans Aften; ved Solnedgang vaskedes de i Vandet og skulde saa tilbringe Natten der, den næste Dag var der Marked. "Kilden risler endnu", siger H. C. Andersen, og ligger mellem Svindinge og Frørup ved "Røde Mølle", som hører til Svindinge Sogn, og hvert Aar ved St. Hans Dags Tid holdes der Marked. Det var unægtelig en af Aarets Festdage for os. En Mængde Mennesker var samlet der. Først skulle vi selvfølgelig til Kilden, hvor Kildekonen sad, og drikke af Vandet. Saa var der Karrusellen og de mange forskellige Telte med Legetøj og mange andre Ting, jeg husker f.Eks. det gule bornholmske Porcelæn, der var smaa bitte Kopper og smaa Spande med en lille Hank, og

saa ikke at forglemme honningkager, Kagemænd og dito Koner og dejlige Hjerter med en rørende Indskrift paa Midten. Og endelig var der Tummel og Spektakkel, Støv og Varme; men det tog man alt sammen med, vi var jo paa Marked, var ligesom kommet ud i Verden, "helt ud i Præstens Mark".-

Krigsaaret 1864 oplevede jeg jo ogsaa, og selv om jeg ikke fuldt forstod den Sorg, der ramte Danmark, jeg var kun godt 8 Aar, følte jeg dog, at det var tunge og alvorlige Tider. Vi havde stor Indkvartering i Svindinge, og i Præstegaarden havde vi boende en Ritmester og en Kvartermester. Det var morsomt for os, naar Soldaterne, vist en Gang om Ugen mødte oppe i Gaarden for at faa deres Lønning og Brød uddelt, Saa sad Kvartermesteren ude i Gaarden ved et lille Bord og gjorde Regnskab. Indtraf dette i Skoletiden, fik vi Lov til at gaa hen til Vinduet og se paa soldaterne, og Julie Sorterup skulde jo ogsaa kigge ud paa Løjtnanten.

Jeg husker den Morgen, da Soldaterne skulde drage af Sted til Danevirke; de var alle samlede henne paa Gaden foran Kirken og Skolen og Far holdt en Tale til dem. Og saa kom det sørgelige Budskab om Tilbagetoget fra Danevirke Natten mellem den 5. og 6. Februar. Da følte jeg, der var alvor over Sindene, og jeg forstod, at man frygtede for, at Tyskerne skulde komme over til Fyn. Jeg kan huske, at jeg drømte om, Natten, at de kom, og at vi flygtede hen i Kirken. Naa, vi slap jo da for det; men det blev trange tider alligevel, og ikke mindst for de stakkels Soldater. Alle vilde jo gerne være med til at hjælpe, og rundt i Hjemme sad man og pillede Charpie; da maatte man frem med alt det gamle Lærred, man havde, og der blev sendt meget af Sted til Lazaretterne, ogsaa Strømper og Skjorter. jeg husker, at vi sad i Dagligstuen om Aftenen og pillede Charpie, som Lægerne jo brugte til Saar den Gang. Der var ogsaa Dyrtid paa Grund af Krigen, f.Eks. kneb det med Sukkeret. Vi Børn fik hver Søndag Morgen The, de andre Dage fik vi Øllebrød; nu foreslog Far, at vi skulde drikke Theen uden Sukker, men saa i Stedet for have en Skilling hver Søndag. Det blev saa indført; men efterhaanden udeblev Skillingen. Far mente, den skulde indstilles lidt, og saa smagte Theen os ikke mere, derfor bad vi om at faa kogt Mælk i Stedet for. Senere, da vi blev ældre, fik vi Kaffe hver Søndag morgen, og det var vi svært glade for.

Mens Tiden skred, blev "de store Drengene" Studenter, og Ingeborg rejste fra Norge til Horbelev Præstegaard. 1866 blev Frederik Student, og jeg husker den Sommerferie, vi havde det Aar. Onkel Johan fra Horbelev og Frederikke og Ingeborg kom rejsende og vore to Studenter, og det var en vidunderlig tid med sang og Fornøjelse. En Dag

blev vi alle fotograferede, vi havde nemlig en Fotograf i Byen. Nogle havde placeret sig paa Havetrappen, andre staaende eller liggende nede i Haven, og Marie Koch stod ved Vinduet i Gæstekammeret og kiggede ud i Haven. Ved Siden af Havestuen var der 2 Gæsteværelser, det ene vendte ud mod Gaarden, det andet mod haven, og oven paa var der et Kvistværelse, som vi kaldte "Fyrtaarnet". Men vi nøjedes ikke med det ene Billede. En Søndag Eftermiddag da Far, Mor, Onkel Johan og Marie var ud at køre, sendte de ældre Søskende Bud efter Kunstneren, og saa blev vi alle fotograferede nede under det store Valnøddetræ paa Græsplænen. Det blev et meget morsomt billede og virkelig godt, skønt vi var en hel Forsamling, 8 Søskende, Frederikke og Julie Sorterup. Harald med sin lange Pibe sidder som pater familias med Magda, som var knap et Aar, paa Skødet, og hende paa Græsplænen stod Barnepigens og viftede med Fotografens hue for at faa Magda til at se hen til Kassen.

Vi har sikkert ogsaa varet paa Skovtur i den Tid, det plejede vi da at være om Sommeren. Saa kørte alle de unge og Børnene paa Høstvognen og sad paa Halmsæder, og det var en stor Fornøjelse, selv om de, der sad lige over Baghjulene, blev ordentlig rystede; men det tog man gladelig med. Den Bedste Tur var næsten, naar vi kørte til Stranden ved Lundeberg. Naar man bor midt inde i Landet, har Stranden jo en særlig Tiltrækning; i klart Vejr kunne vi, naar vi stod oppe i Fyrtaarnet, lige skimte Vandet, det maatte vi nøjes med, det var næsten som at se ind i det forjættede Land, og derfor var der Glæde over hele Linjen, naar der var Tale om Tur til Stranden. Hvor var det herligt at komme baade til Skov og Strand, det kan nok være, vi nød det. Selvfølgelig havde vi en god Madkurv med; der blev gjort Ild nede paa Strandbredden, og vi kogte nye Kartoffler og fik Løgsauce til, det var en staaende Skik. Men Tiden gik jo alt for hurtigt, det syntes vi, naar der blev sagt, at nu skulde der spændes for. Og naar vi saa kørte hjem i der stille, lune Sommeraften, sang vi og syntes, det var dejligt at leve. - Undertiden slog vi os sammen med Doktorens og Godsforvalterens paa Glorup og kørte saa med 2 á 3 Vognen til Skov eller Strand, og det var festligt. -

Vi havde i Byen en meget musikalsk Skolelærer, og en Sommerferie indøvede han nogle firstemmige Sange med os, og det havde vi megen Glæde af. Jeg husker endnu flere af Sangene, jeg sang 2. Stemme, og det blev senere stadig min Lod. En Aften, da vi stod ude i Haven neden for Havetrappen og sang, men manglede vor Tenor, hørte vi pludselig Hr. Koch stemme i med hende fra sin Have, som laa lige i Nærheden, og det vakte stor Begejstring. - Imidlertid havde vi for Drengenes Skyld faaet en Huslæ-

rer, en Seminarist, som hed Matz Heinrich Riewertz og var fra Føhr; han var dygtig, men noget striks.

Nu fik vi Hovedregning og Tegning, og vi lærte at synge tostemmige Sange, og saa spillede Hr. Riewertz paa Violinen, det var alt sammen noget nyt, og vi syntes jo, det var interessant. Vi gik i Skole fra 8 - 12, spiste til Middag Kl. 1, var saa i Skole igen fra 2 og mødte til Lektuelæsning Kl. 6. Richard var ingen Bogens Mand, hans Tanker og Interesser var viden omkring hos Køer og Heste og ved alt, hvad der foregik paa Markerne. Jeg hører Hr. Riewertz sige: "Richard, Legemet sidder her; Men Sjælen er ude paa Møddingen! Men var Richard ingen Bogens Mand, var han til Gengæld en modig Mand og ikke bange for at gaa i Brechen for os andre. Det kneb til Tider ned at faa Øllebrøden ned om Morgenens, det var jo ikke "Terrin-Øllebrød", som vi fik den om Middagen; men den blev serveret med Klumper i, og vi skulde spise op, ellers fik vi ikke vor halve Rugbrødsrundtenom Kl. 10, naar vi havde frikvarter. Imidlertid, Richard var Mand for at ordne Sagen. Når Jomfru Kähler og den noget skrappe Karen Kokkepige et Øjeblik var forsvundet fra Køkkenet, besørgede han i en Fart hele Historien i Svinetønden, det havde vi andre ikke haft mod til. - Religionstimen var gerne mellem 2 og 3, og naar vi nu lige havde spist og det desuden var varmt i Vejret, var det ikke saa underligt, at man kunne blive lidt søvnig, naar Hr. Riewertz begyndte med alle sine Forklaringer. En skønne Dag, da jeg blidelig var slumret ind, hørte jeg pludselig: "Og det er Skrækkeligt, at Henriette altid sover, naar vi har Religion!" Det kan nok være, jeg vaagnede i en Fart. Elise var Dydens og Fornuftens Apostel; da hun var lille, kaldte de hende Oldemor, og naar hun blev alt for formanende overfor os andre, sagde vi: "Moder Lise sad paa Trappen og saa paa sine Børn!" Saadan begyndte en Historie i Læsebogen; det kunde Elise Ikke lide. Jeg tror nok, Hr. Riewertz bedst kunde lide Elise, hun var saa ubetinget den flittigste; men hun var jo ogsaa den ældste, og saa var hun saa fornuftig. Ak, det var jeg saamænd ikke, hvordan jeg var, kan man maaske tænke sig, naar jeg fortæller, at den drilagtige Jomfru Kähler kaldte mig "Spræt". Jeg var jo unægtelig lidt af en Vildkat og mødte af og til med Rifter og Skrammer paa Tøj og skind, saa Mor en Gang sagde, det var vist bedst, jeg fik et Par af Adams Bukser paa; men jeg følte mig alligevel krænket over det Navn, i Virkeligheden var jeg dog kun er glad lille Pige, som daarligt kunde med Fornuften. Adam var saadan en god Dreng, og han og jeg var uadskillelige "de smaa" kaldte de ældre os altid; hele Livet igennem var han mig en trofast Ven, og for ham var Jeg altid "lille Løve", det Navn gav Drengene mig, og det beholdt jeg saa længe

Adam levede. – Jeg vil ikke sige, at vi absolut elskede Hr. Riewertz, han var saamænd god nok, men dog lovlig haard til Tider. Han havde sine "Torturretskaber", Drengene trakterede han undertiden med et slange-piberør, ellers brugte han at give os inden i Haanden med Linealen, og vi syntes jo nærmest, det var nederdrægtigt, det gjorde saa skrækkelig ondt. Stakkels Adam kom en Gang meget uheldigt af Sted. Jeg ved ikke, hvad der har været i Vejen; men Hr. Riewertz havde skrevet paa den sorte tavle: "Adam og Richard Kl. 4", hvilket betød, at de skulde sidde efter. Naa, da den bestemte Tid var forløbet, var Adam saa letsindig i Kaadhed at slette ud, hvad der stod paa Tavlen, og i Stedet for skrive: "M. H. Riewsekat Kl. 4!" (det Navn havde Drengene givet ham, og det kaldte vi ham indbyrdes). Men det skrækkelige var, at den arme Dreng havde glemt at slette det igen, og da vi den næste Morgen mødte i Skolen, saa vi til vor Rædsel, at det endnu stod paa Tavlen. "Adam, kom herhen! Hvad staar der?" lød det. Og nu tror jeg nok, Piberøret kom frem.

Naar vi læste lektier, skulle ofte en af os, et lille Svip over i Køkkenet, for at undersøge hvad vi skulde have til Aften, det var spændende, om det stod paa nykogt Grød eller mulig Kartoffler med Persillesovs, Mælk og Grød sværmede vi ikke saa stærk for, vi havde saadan en Skræk for Mælkeskind. Efter Aftensmaden hyggede vi os gerne inde i den halvmørke Dagligstue, som kun fik et lille Lysskær gennem den aabne spise-stuedør, medens de voksne drak The. Sekretærkrogen var en yndet Plads, der kunde vi rigtig kigge ind til Ægyptens Kødgryder og høre Thekedlen snurre. Det kan jo ikke nægtes, at vi en Gang imellem blev en lille Smule misundelige paa Stuepigen, som hver Aften fik En gode Kop The og et Stykke Hvedebrød, naar hun kom ind for at vaske Thetøjet af. Men vi kunde godt lide, at Pastor Lakier kom paa Besøg, han skulde altid have en Kop The med ind i Stuen, naar de rejste sig fra Bordet; men han levnede gerne ikke saa lidt af den, og næste Morgen drak vi ude i Køkkenet Pastor Lakiers den vel tillavede The med stor Appetit. Pastor Lakier var en jævnlig Gæst i Præstegaarden, han var Præst i Langaa. Naar der ude i Køkkenet faldt en brændende Tørv ud af Komfuret, sagde Kokkepigen, at det betød, der kom fremmede, og dersom det var en "sort Tørv", sagde hun altid: "Det er Pastor Lakier!" Ellers gjorde vi os det, rigtig bekvemt inde i Stuen; men naar det trak ud, inden de rejste sig fra Bordet i Spisetuen, kunde det hændes, at vi blev lidt søvnige; jeg husker, at Adam en Gang faldt i Søvn under bordet og vakte stor Forbavselse, da han pludselig kom til syne, da vi alle var samlede. Saa læste Fader højt, Ingemanns Romaner var dejlige, og de levede med i vore Lege. Men vi var ikke ganske tilfredse med, at Far af Hensyn

til mor sprang det, sørgelige i Bøgerne over, F.Eks. Dronning Dagmars død; saa fik vi selv fat i Bogen og læste det, vi vilde nok have det hele med.

Vi Børn blev hverken forkælede eller forvante, gennem Opdragelse lærte vi Lydighed, og vi blev vænnet til Nøjsomhed og til at gøre nytte, hvilket har været os til Gavn hele Livet. Og vi lærte af Far og Mor at tænke paa andre, de gav os ved hele deres Færd det smukkeste Eksempel. Jeg tror nok, jeg tør sige, at Far og Mor var gode Præstefolk, som stod i et smukt Forhold til Sognefolkene. Præstegaarden var et gæstfrit Hjem, hvor Dørene altid stod aabne for alle, baade høje og lave. Og hvor har vi ikke set, hvad der blev gjort for at lindre og glæde andre. Sjældent havde vi ekstra god Mad i huset, uden at noget blev bragt ud i Byen, saa til en til en og saa til en anden. Naar vi havde slagtet, plukket frugten ned eller bagt, blev der ogsaa delt ud, og Armene i Præstegaarden rakte langt. Og Far gik om til de syge og fattige og var kærlig og god imod dem. Men Far var ikke alene en kærlig og god Mand, han var ogsaa en dygtig Præst. Da jeg i mine unge Dage søgte et Embede i Odense, sagde Stiftsprovst Damgaard: "Frk. Biering skal have Embedet, for hendes Far var en af de dygtigste og mest nidkære Præster i hele Stiftet, og, skal Fædrenes Synder hjemsøges paa Børnene, saa skal sandelig ogsaa deres Dyder!" og jeg fik Embedet, saa ogsaa det kan jeg takke Far for som for saa meget Andet.

Men den Dag kom, da den gamle Præstegaard ikke kunde mere, men maatte vige Pladsen for den nye. Mærkeligt nok traf det netop paa samme Tid, da jeg var ved at tage Afsked med min Barndom. 1871 blev det gamle Hus revet ned og Foråret 72 blev Adam og jeg konfirmeret. Men Mindet om det kære gamle Hjem lever endnu og fylder vore hjerter med Vemod og Taknemmelighed.

Vi følte, det var trygt og godt at være
I Præstegaarden under Lindes Ly,
Vi elsked ej alene yore kære
men Huset, Haven, Kirken og den hele By.

EFTERSKRIFT

Men selv om den nye Præstegaard aldrig kunde erstatte den gamle, hængte vi dog ved den, Aanden fra det gamle Hus flyttede jo med derind. Og da jeg naaede den Alder, da jeg skulde ud i Verden for at "tjene mit Brød", længtes jeg efter Hjemmet og glædede mig som et Barn, naar ferien kom. Og jeg syntes, det var det bedste Sted i hele

Verden, alle de smaa Sorger og Bekymringer, der kunne have været, var blevet til intet, og jeg følte med Baggesen, naar han synger:

Ak ingensteds er Roserne saa røde,
og ingensteds er Tornene saa smaa,
og ingensteds er Dunene saa bløde,
som dem, vor Barndoms Uskyld hvilte paa.

Og naar saa Ferien var til Ende, og Vognen holdt for Døren, stod Far paa Trappen og sagde Farvel, og jeg kan høre ham sige: ”Naar du ikke har Andet, min lille Pige, kan du komme hjem!”, og det var dejligt at vide, at jeg havde et hjem at ty til. Men jeg hører ogsaa Far sige: ”Skriv nu til Mor, jeg betragter det ogsaa, som det var skrevet til mig!” Hvor det lignede den kære, gode Far, som aldrig tænkte paa sig selv, og jeg skrev baade til Far og Mor, og paa den bestemte Brevdag fik jeg igen gode og kærlige Breve fra dem begge, saa Hjemmet fulgte med mig ud i Livet.